

Groepsopdrachten vsbo

Curaçao Clean Up

Beste docent,

Door middel van discussie, onderzoek en probleemoplossend denken worden leerlingen uitgedaagd om na te denken over hun eigen rol in plasticafval en recyclen en wat dit doet met de natuur.

In dit document vindt u zes inspirerende groepsopdrachten rondom het thema plastic (zwerf)afval en recyclen.

De opdrachten stimuleren kritisch denken, samenwerking en creativiteit. Leerlingen worden uitgedaagd om actief na te denken over hun eigen rol in het afval probleem en de impact ervan op de natuur.

Door middel van discussie, onderzoek en het bedenken van oplossingen ontwikkelen zij vaardigheden die belangrijk zijn voor de persoonlijke ontwikkeling én voor een duurzame toekomst.

Veel succes en vooral veel plezier met het geven van deze lessen!

Inhoudsopgave

1. Mee eens of oneens?	3
<i>kritisch nadenken en meningen vormen over plasticafval en recyclen.</i>	3
2. Het recycle proces	5
<i>Leerlingen oefenen met samenwerken en krijgen inzicht in het recycleproces van een blik.</i>	5
3. Afval en de impact op dieren, poster presentatie	8
<i>Leerlingen bewust maken van de gevolgen van afval voor dieren in de natuur en de zee.</i>	8
4. Duurzaam ontwerp	9
<i>Leerlingen laten nadenken over duurzaamheid door creatief aan de slag te gaan met hergebruik en recycling.</i>	9
5. Hoe voorkomen we afval in de oceaan?	10
<i>Leerlingen leren nadenken over preventieve maatregelen om afval in de natuur en oceaan te verminderen.</i>	10
6. Stop motion over duurzaam afvalbeheer	13
<i>Leerlingen verdiepen zich in verschillende aspecten van duurzaam afvalbeheer en brengen hun inzichten creatief over op de rest van de klas.</i>	13

1. Mee eens of oneens?

Kritisch nadenken en meningen vormen over plasticafval en recyclen.

Benodigheden:

- Stellingen (zie hieronder)
- Ruimte om te bewegen

Vorbereiding:

Knip van tevoren kaartjes met verschillende stellingen (zie hieronder)

Uitvoering:

Deel de klas op in twee groepen.

Laat een leerling een kaartje trekken en de stelling hardop voorlezen

De docent bepaalt vervolgens willekeurig welke groep 'voor' (mee eens) is en welke groep 'tegen' (mee oneens), ongeacht de eigen mening van de leerlingen.

Beide groepen krijgen even de tijd om met elkaar te overleggen. Ze bedenken argumenten om de andere groep te overtuigen van hun standpunt.

Laat de groepen daarna met elkaar in discussie gaan.

Herhaal dit proces bij elke nieuwe stelling, en wissel steeds de rol van 'voor' en 'tegen' af.

Besprek vooraf met de klas duidelijke gedragsregels, bijvoorbeeld:

- Laat elkaar uitspreken.
- Neem ieders bijdrage serieus.
- Luister actief naar elkaars argumenten.
- Herhaal niet steeds dezelfde argumenten.
- Blijf respectvol, ook als je het oneens bent met wat er wordt gezegd.

Laat de leerlingen vooral hun eigen mening onderbouwen met persoonlijke voorbeelden.

Tijd:

50 minuten

Een wereld zonder zwerfafval is onmogelijk	Je bent alleen verantwoordelijk voor je eigen afval, niet dat van anderen
Recyclen is altijd beter dan hergebruiken	Plastic zou helemaal verboden moeten worden
Toeristen zorgen voor het meeste zwerfafval op straat	Als je afval op de grond gooit, moet je een geldboete krijgen
De fastfoodketen is verantwoordelijk voor het zwerfafval, dit komt doordat zij dit afval produceren. Consumenten hebben hier niks mee te maken	Het is niet mogelijk om zonder single use plastic te leven.
Selikor ruimt het afval op, daar betalen wij ze voor, dus ik hoef het niet meer zelf te doen	De overheid moet de bevolking stimuleren om afval te scheiden
Afval scheiden doet de bevolking nog niet goed genoeg.	Het probleem is niet het plastic zelf, maar hoe mensen plastic gebruiken en weggooien.

2. Het recycle proces

Leerlingen oefenen met samenwerken en krijgen inzicht in het recycleproces van een blik.

Benodigheden:

Papiertjes met de verschillende stappen van het recycleproces van een blik.

Hieronder vindt u de papiertjes met de verschillende stappen van het recycle proces.

Vorbereiding:

Print de vellen met de stappen van het recycleproces.

Knip de stappen uit. Elke set bestaat uit acht kaartjes die samen het volledige recycleproces vormen.

Zorg voor voldoende sets, zodat de klas verdeeldt kan worden in kleine groepjes (ongeveer vier leerlingen per groep).

Uitvoering:

Verdeel de klas in kleine groepen van ongeveer 4 leerlingen.

Geef elk groepje 1 setje kaartjes, zorg ervoor dat de kaartjes vooraf door elkaar geschud zijn.

Laat de leerlingen samenwerken op de stappen van het recycleproces in de juiste volgorde te leggen.

Vraag na het ordenen elke groep op 1 stap toe te lichten. Laat hen uitleggen waarom die stap belangrijk is voor het recycleproces.

Besprek klassikaal de juiste volgorde van het proces en ga in op de uitleg van de groepen.

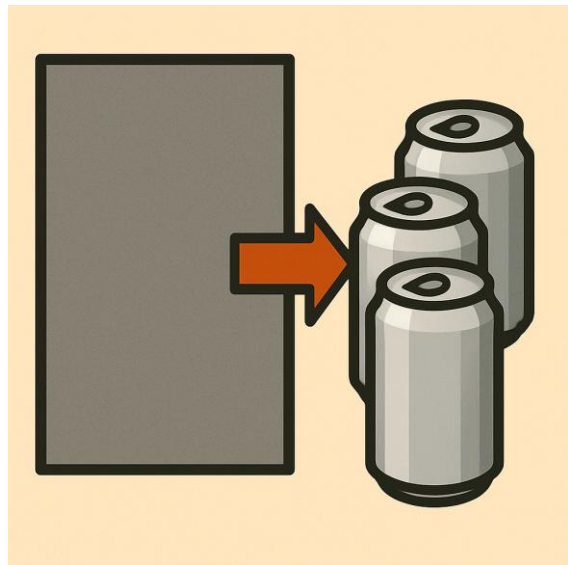
Leg indien nodig extra nadruk op waarom de volgorde van de stappen belangrijk is.

Papiertjes voor het recyclingproces:

1. Je gooit het lege blikje in de prullenbak.
2. Het afval gaat naar een afvalverwerkingsbedrijf.
3. Het afval wordt verbrand, maar het metaal verbrandt niet. Dit blijft achter.
4. Met magneten wordt het metaal uit de verbrande resten gehaald.
5. Er worden grote metalen platen van het gesmolten metaal gemaakt.
6. Van de grote metalen platen worden weer onder andere blikjes gemaakt.
7. De blikjes belanden in de supermarkt.

Tijd:

30 minuten

3. Afval en de impact op dieren, poster presentatie

Doel:

Leerlingen bewust maken van de gevolgen van afval voor dieren in de natuur en de zee.

Benodigdheden:

- Internet toegang of voorbereid informatiemateriaal.
- Papier
- Stiften of andere tekenmaterialen.

Voorbereiding:

Formuleer enkele gerichte onderzoeksvragen die leerlingen kunnen gebruiken zoals:

- Wat eet het dier normaal gesproken?
- Hoe komt afval in contact met dit dier?
- Welke gevolgen heeft dit voor het dier?
- Wat kan de mens doen om dit te voorkomen?

Uitvoering:

Verdeel de klas in groepjes van ongeveer drie leerlingen.

Laat elk groepje een specifiek dier onderzoeken, zoals een zeeschildpad, een stormvogel of een papegaai.

Ze bekijken hoe afval invloed heeft op dat dier en verzamelen informatie aan de hand van de richtvragen (hier mogen de leerlingen natuurlijk ook van afwijken).

De leerlingen verwerken hun bevindingen in een korte presentatie of op een poster.

De poster bevat:

- Informatie over het dier.
- Uitleg over de gevolgen van afval op het dier..
- Mogelijke oplossingen.

Laat elk groepje hun poster presenteren aan de klas.

Besprek daarna klassikaal wat leerlingen zelf (of als samenleving) kunnen doen om het probleem van afval in de natuur te verminderen.

Tijd:

60 tot 90 minuten

4. Duurzaam ontwerp

Doel:

Leerlingen laten nadenken over duurzaamheid door creatief aan de slag te gaan met hergebruik en recycling.

Benodigdheden:

- Papier
- Potloden of pennen.
- Knutsel materiaal of digitale ontwerptools (zoals Canva of tekenapps).

Voorbereiding:

Verzamel enkele inspirerende voorbeelden (online) van producten die zijn gemaakt van gerecycled plastic of metaal (bijvoorbeeld meubels, mode, gebruiksvoorwerpen).

Uitvoering:

Verdeel de leerlingen in groepjes van ongeveer 4 leerlingen.

Leg uit dat de leerlingen een nieuw, creatief product gaan ontwerpen dat gemaakt is van gerecycled plastic of metaal.

Laat de leerlingen een product bedenken en dit uit schetsen.

Ze beschrijven:

- Hoe het werkt.
- Of het nuttig is en waarom (mag ook een grappig voorwerp zijn).
- Van welk gerecycled materiaal het gemaakt wordt.

Laat elk groep hun ontwerp kort presenteren aan de klas. Stimuleer hierbij het gebruik van hun verhaal en motivatie.

Tijd:

60 minuten

5. Hoe voorkomen we afval in de oceaan?

Doel:

Leerlingen leren nadenken over preventieve maatregelen om afval in de natuur en oceaan te verminderen.

Benodigdheden:

Papier, stiften, Laptop of telefoon (voor opzoekwerk of presentaties), knustel spullen.

Vorbereiding

Projecteer de probleemstellingen (zie hieronder) op het digibord.

Print de werkbladen uit (1 per groepje) (zie hieronder).

Uitvoering:

Verdeel de klas in groepjes van 4 à 5 leerlingen.

Leg uit dat elke groep aan de slag gaat met een realistisch afvalprobleem. Ze bedenken oplossingen die in de praktijk toepasbaar zijn.

Geef elk groepje 1 probleemstelling om mee aan de slag te gaan (of laat ze er zelf een kiezen uit onderstaande lijst).

De leerlingen mogen de opdracht maken aan de hand van het werkblad, maar dit hoeft niet!

Laat de groepjes praktische, haalbare oplossingen bedenken. Ze mogen daarbij creatief zijn in de vorm van hun presentatie (denk aan: poster, pitch, filmpje, stop motion, mini-campagne).

Laat elk groepje hun oplossing presenteren aan de klas. Bespreek na afloop welke ideeën echt uitvoerbaar zijn en welke misschien verder uitgewerkt kunnen worden.

Probleemstellingen (voorbeeldlijst):

- Hoe kunnen we voorkomen dat plastic rietjes in de oceaan belanden?
- Hoe kunnen supermarkten hun plastic verpakkingen verminderen?
- Wat kunnen scholen doen om minder afval te produceren?
- Hoe kunnen festivals en evenementen duurzamer omgaan met afval?
- Hoe voorkomen we zwerfafval in parken en op stranden?
- Hoe kunnen bedrijven gestimuleerd worden om recyclebare producten te maken?

Tijd:

60 minuten

Hoe voorkomen we afval in de oceaan?

Namen:

Klas:

Datum:

Onze probleemstelling:

Schrijf hier jullie probleemstelling:

Het probleem begrijpen.

Wat is er precies aan de hand? Waarom is dit een probleem:

Schrijf in 4 zinnen op wat jullie probleem inhoudt.

Bedenk mogelijke oplossingen.

Welke oplossingen kunnen helpen om dit probleem te voorkomen?

Schrijf minimaal 3 realistische oplossingen op.

1.

2.

3.

Welke van deze oplossingen vinden jullie het beste? Schrijf op waarom in minimaal 20 woorden.

Werk de beste oplossing uit.

Hoe ziet de beste oplossing eruit in de praktijk?

Beschrijf in 3 stappen hoe jullie oplossing uitgevoerd kan worden.

1. _____
2. _____
3. _____

Wie moet deze oplossing uitvoeren (denk aan bijvoorbeeld; burgers, scholen, bedrijven)?

Vorbereiding presentatie.

Hoe willen jullie de oplossing presenteren?

Kies er 1 uit en vink deze aan.

- ☐ Poster
- ☐ Pitch/presentatie
- ☐ Stopmotion
- ☐ Filmpje
- ☐ Ander idee: _____

Ga nu aan de slag met je gekozen vorm van presenteren, veel plezier!

6. Stop motion over duurzaam afvalbeheer

Doel:

Leerlingen verdiepen zich in verschillende aspecten van duurzaam afvalbeheer en brengen hun inzichten creatief over op de rest van de klas.

Benodigdheden:

- Telefoon met camera
- Stopmotion app, genaamd *Stop Motion Studio* (gratis te downloaden in de Play store en in de App store).

Vorbereiding:

Controleer of alle leerlingen toegang hebben tot de app

Geef een korte uitleg + URL- links over wat stop motion is en hoe je dit eenvoudig kunt maken. (Zie extra informatie hier onder).

Uitvoering:

Verdeel de leerlingen in ongeveer groepjes van 4.

Elk groepje kiest of krijgt een onderwerp uit de volgende zes R's van duurzaamheid:

- Reduce – minder afval produceren.
- Re-use – hergebruik
- Recycle – afval opnieuw gebruiken voor nieuwe producten.
- Reject – nee zeggen tegen onnodig verpakkingsmateriaal.
- Reconsider – kritisch nadenken over eigen consumptie, kijken naar een alternatief.
- Repair – kapotte spullen herstellen in plaats van weggooien en nieuwe kopen.

(Bij grotere klassen kunnen onderwerpen dubbel worden gegeven).

De groepen maken een korte stop motion waarin zij:

- Uitleggen wat het onderwerp inhoudt.
- Laten zien wat de gevolgen zijn als mensen wel of niet duurzaam omgaan met dit onderwerp.
- Een duidelijk boodschap overbrengen aan de kijker.

Laat elk groepje hun stop motion aan de klas presenteren.

Bespreek kort na afloop van elke presentatie wat de klas ervan heeft geleerd.

Tijd:

90 minuten

Extra informatie over stop motion:

Stop motion is een filmtechniek waarbij stilstaande beelden (foto's) achter elkaar worden gezet om bewegingen na te bootsen. Leerlingen maken dan bijvoorbeeld een scene waarin objecten of tekeningen stapje voor stapje verschuiven. Door telkens een foto te maken en deze snel achter elkaar af te spelen, ontstaat een filmpje waarin het lijkt alsof de objecten uit zichzelf bewegen.

Voorbeeld:

<https://www.youtube.com/watch?v=MEglOulvgSY>

Uitleg hoe je *Stop Motion Studio* gebruikt:

<https://www.youtube.com/watch?v=UtDH-cfxgLw>